

OSD 138/XI/24

Kielce dnia 9 lipca 2024

ORZECZENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Kielcach

w składzie:

Przewodniczący: Dorota Nadolna – Jasińska

Sędzia: Maria Ozimek

Sędzia: Monika Tam- Pastwa

Niniejsze orzeczenie jest prawomocne
i podlega wykonaniu

od dnia 10 stycznia 2025 r.

PRZEWODNICZĄCY

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego

Ireneusz Piasecki

Protokolant: Marty Dobrowolskiej

Przy udziale Zastępcy Rzecznika Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach –
Katarzyny Markiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 lipca 2024r. sprawy radcy prawnego R[...]
Zy[...], syna M[...], i B[...], nr wpisu na listę radców prawnych KL[...], urodzonego
w dniu [...], roku zamieszkałego w K[...], obwinionego o to, że:

I. W okresie od 29 grudnia 2021r. do 14 listopada 2022r. przekroczył granice wolności
słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą kierując
w swoich pismach, sporządzanych jako pełnomocnik Pana T[...], i P[...]
prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „P[...], T[...], i P[...]
datowanych na dzień 29 grudnia 2021- skierowanym do R[...], - Nier[...], sp. z
o.o. oraz pismach z dnia 21 marca 2022 roku, 21 czerwca 2022 roku Skierowanych do
W[...], M[...], B[...], przy ul. Bolesława Chrobrego w Wieliczce, a
nadto w korespondencji mailowej kierowanej do Pana R[...], P[...], z dnia 12
października 2022 roku, 14 października 2022 roku oraz 14 listopada 2022 roku, groźby
spowodowania wszczęcia postępowania karnego przeciwko członkom zarządu
W[...], M[...], B[...], przy ul. Bolesława Chrobrego w Wieliczce jak
również wszczęcia i dyscyplinarnego wobec Pana R[...], P[...], oraz radcy
prawnego K[...], G[...], tj. naruszenia art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z

dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, oraz art. 38 ust. 1i2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

II. W okresie od 29 grudnia 2021r. do 14 listopada 2022r. nie zachował umiaru i taktu a także przekroczył granicę rzeczowej potrzeby kierując do Pana R. P. w korespondencji mailowej kierowanej do Pana R. P. z dnia 12 października 2022 roku, 14 października 2022 roku groźby zwrócenia się do organów administracji publicznej oraz w korespondencji z dnia 25 sierpnia 2022 roku do Prezydenta Miasta K. cyt. „ Klient jest zdeterminowany aby dotrzeć do Pana M. bowiem uważa że jest to jedyna droga do reasumpcji Pana myślenia” jak również określania zachowania Pana R. P. jako „niezgodnego z prawem”, „nieetycznego” oraz użycia w w/w korespondencji określenia osoby Pana R. P. jako „lękliwego” a nadto kierowania dużej ilości korespondencji mailowej do Pana R. P. mimo wcześniejszych wskazań w/w osoby co do braku chęci kontaktu z radcą prawnym R. P. tj. **naruszenia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, art. 12 oraz art. 38 ust. 1 ust. 5 i 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego**

III. w dniu 12 października 2022 roku dopuścił się przekroczenia granic wolności słowa i pisma ponad rzeczową potrzebę kierując do Pana R. P. groźbę wszczęcia postępowania dyscyplinarnego – służbowego z uwagi na wniesiona przez w/w osobę skargę do OIRP cyt. „chciałbym uzyskać informacje od Pana czy wnosił Pan skargę do OIRP. Jeżeli to się zdarzyło, to również muszę wnieść swoją do przełożonego” tj. **naruszenia art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, 11, 12 oraz art. 38 ust. 1i2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego**

IV. naruszył obowiązek sumiennego i starannego wykonywania czynności zawodowych z uwzględnieniem profesjonalnego charakteru podejmowanych działań oraz nie zachował umiaru i taktu w wypowiedziach a także powściągliwości w okazywaniu osobistego stosunku do strony przeciwnej w korespondencji mailowej z dnia 14 października 2022 roku uznając toczącą się między W. i M. B. przy ul. B. a Ci. w W. a Panem K. jako osobistą tj. **naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w**

zw. z art. 6, 12 ust. 1 i 3 oraz art. 38 ust. 1 oraz art. 48 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

V. wielokrotnie kontaktował się bezpośrednio z Zarządem W... M... B... przy ul. B... C... w W... oraz z Zarządcą W... a także pracownikami zarządcy W... z pominięciem ustanowionego w sprawie pełnomocnika w osobie radcy prawnego K... G... **tj. naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 51 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego**

VI. wypowiadał negatywne opinie w obecności osób trzecich o czynnościach zawodowych innego radcy prawnego – pełnomocnika W... y Mi... B... przy ulicy B... Cł... w W... ; oraz przekroczył wolność słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą w postaci określenia w mailu z dnia 10 marca 2022 roku kierowanym do Pani M... (M... K: R... - Ni... sp. z o.o. sformułowania cyt. „to co robi mecenas oraz W... jest bardzo niepoważne” oraz w korespondencji mailowej z dnia 14 października 2022 roku sformułowań w zakresie nieetycznego zachowania tj. **naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 13, 50 ust. 1, 52 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego**

ORZEKA:

Obwinionego radcę prawnego R... Ż... w granicach zarzucanych mu czynów uznaje za winnego tego że:

I. W okresie od 21 marca 2022 do 14 listopada 2022r. przekroczył granice wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą kierując w swoich pismach, sporządzanych jako pełnomocnik Pana T... i P... prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „P... T... P...” datowanych na dzień 21 marca 2022 roku, 21 czerwca 2022 roku Skierowanych do W... y M... B... przy ul. B... Cł... w Wi... , a nadto w korespondencji mailowej kierowanej do Pana R... P... z dnia 12

października 2022 roku, 14 października 2022 roku oraz 14 listopada 2022 roku, groźby spowodowania wszczęcia postępowania karnego przeciwko członkom zarządu W. M. B. przy ul. B. C. w W. : jak również wszczęcia i dyscyplinarnego wobec Pana R. P. oraz radcy prawnego K. G. tj. naruszenia art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, oraz art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 roku w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i **wymierza mu na podstawie art. 65 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych karę nagany**

II. W okresie od 21 marca 2022r. do 14 listopada 2022r. nie zachował umiaru i taktu a także przekroczył granicę rzeczowej potrzeby kierując do Pana R. P. w korespondencji mailowej kierowanej do Pana R. P. z dnia 12 października 2022 roku, 14 października 2022 roku groźby zwrócenia się do organów administracji publicznej oraz w korespondencji z dnia 25 sierpnia 2022 roku do Prezydenta Miasta K. cyt. „ Klient jest zdeterminowany aby dotrzeć do Pana M. bowiem uważa że jest to jedyna droga do reasumpcji Pana myślenia” jak również określania zachowania Pana R. P. jako „niezgodnego z prawem”, „nieetycznego” oraz użycia w w/w korespondencji określenia osoby Pana R. P. jako „lękliwego” a nadto kierowania dużej ilości korespondencji mailowej do Pana R. P. mimo wcześniejszych wskazań w/w osoby co do braku chęci kontaktu z radcą prawnym R. Z. tj. naruszenia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, art. 12 oraz art. 38 ust. 1 ust. 5 i 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i **wymierza mu na podstawie art. 65 ust. 1 pkt. 3 i ust. 2 ba ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych karę pieniężną w wysokości półtorakrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia deliktu tj. w kwocie 4515 zł (słownie: cztery tysiące pięćset piętnaście złotych)**

III W dniu 12 października 2022 roku dopuścił się przekroczenia granic wolności słowa i pisma ponad rzeczową potrzebę kierując do Pana R. P. groźbę

wszczęcia postępowania dyscyplinarnego – służbowego z uwagi na wniesioną przez w/w osobę skargę do OIRP cyt. „chciałbym uzyskać informacje od Pana czy wnosił Pan skargę do OIRP. Jeżeli to się zdarzyło, to również muszę wnieść swoją do przełożonego” tj. naruszenia art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, 11, 12 oraz art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i **wymierza mu na podstawie art. 65 ust. 1 pkt. 3 i ust. 2ba ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych karę pieniężną w wysokości półtorakrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia deliktu tj. w kwocie 4515 zł (słownie: cztery tysiące pięćset piętnaście złotych)**

IV naruszył obowiązek sumiennego i starannego wykonywania czynności zawodowych z uwzględnieniem profesjonalnego charakteru podejmowanych działań oraz nie zachował umiaru i taktu w wypowiedziach a także powściągliwości w okazywaniu osobistego stosunku do strony przeciwnej w korespondencji mailowej z dnia 14 października 2022 roku uznając toczącą się między W. i M. B. przy ul. B. Cł. w W. a Panem K. jako osobistą tj. naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, 12 ust. 1 i 3 oraz art. 38 ust. 1 oraz art. 48 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i **wymierza mu na podstawie art. 65 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych karę nagany**

V wielokrotnie kontaktował się bezpośrednio z Zarządem w M. B. przy ul. B. Ch. w Wi. oraz z Zarządcą W. a także pracownikami zarządcy W. z pominięciem ustanowionego w sprawie pełnomocnika w osobie radcy prawnego K. i G. tj. naruszenie art. art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 51 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i **wymierza mu na podstawie art. 65 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych karę nagany**

VI wypowiadał negatywne opinie w obecności osób trzecich o czynnościach zawodowych innego radcy prawnego – pełnomocnika W. i M. B. przy ulicy B. C. w W. oraz przekroczył wolność słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą w postaci

określenia w mailu z dnia 10 marca 2022 roku kierowanym do Pani M. M. –
 Kt. R. N. sp. z o.o. sformułowania cyt. „to co robi mecenas oraz
 Wspólnota jest bardzo niepoważne” oraz w korespondencji mailowej z dnia 14
 października 2022 roku sformułowań w zakresie nieetycznego zachowania tj.
 naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z
 art. 13, 50 ust. 1, 52 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i wymierza mu na
 podstawie art. 65 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych
 karę nagany

VII. kary wymienione w pkt. I karę nagany, IV- karę nagany, V – karę nagany, VI – karę
 nagany łączy i wymierza Obwinionemu radcy prawnemu R. Ż. karę łączną –
 karę nagany.

VIII. kary wymienione w pkt. II karę pieniężną w wysokości półtorakrotności
 minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia deliktu tj.
 4515 zł i w pkt. III karę pieniężną w wysokości półtorakrotności minimalnego
 wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia deliktu tj. 4515 zł łączy i
 wymierza Obwinionemu radcy prawnemu R. Ż. karę łączną w wysokości
 trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie
 popełnienia deliktu tj. 9030 zł (słownie: dziewięć tysięcy trzydzieści złotych)

IX. na podstawie art. 70 6 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych obciąża
 obwinionego radcę prawnego R. i Ż. kosztami postępowania dyscyplinarnego
 przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym w Kielcach w wysokości zryczałtowanej
 3000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) płatnych na rzecz Okręgowej Izby Radców
 Prawnych w Kielcach

Sędzia:

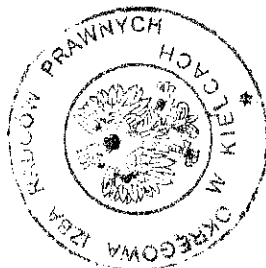
[Signature]

Przewodniczący:

Dorota Maciejowska-Jasnik

Sędzia:

[Signature]

Uzasadnienie:

Do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Kielcach wpłynął wniosek z dnia Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach Katarzyny Markiewicz 12 marca 2024 r. Zastępcy o ukaranie radcy prawnego R. Ż. obwinionego o to, że swoim zachowaniem wypełnił następujące delikty dyscyplinarne:

1. art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, oraz art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
2. art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, art. 12 oraz art. 38 ust. 1 ust. 5 i 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
3. naruszenia art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, 11, 12 oraz art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
4. tj. naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, 12 ust. 1 i 3 oraz art. 38 ust. 1 oraz art. 48 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
5. tj. naruszenie art. art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 51 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
6. naruszenie art. art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 13, 50 ust. 1, 52 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił następujący stan faktyczny:

Pismem z dnia 26 sierpnia 2022 roku (data wpływu do Okręgowej Izby Radców Prawnych 07 września 2022 roku) Pan R. P. skierował do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego R. Ż. nr wpisu na listę radców prawnych KL. z uwagi na naruszenie przez w/w radcy prawnego przepisów ustawy o radcach prawnych oraz Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że radca

prawny R: Ż działając jako pełnomocnik Pana Tc P: w pismach kierowanych do R Ni sp. z o.o. jak również w korespondencji mailowej kierowanej do w/w podmiotu a nadto do pełnomocnika zarządu W M: Bu przy ul. C w W oraz do Pana R P: groził wszczęciem postępowania karnego, innych postępowań kontrolnych jak również postępowań dyscyplinarnych i służbowych. Nadto w zawiadomieniu wskazano, że radca prawny notorycznie kontaktował się z przedstawicielami W z pominięciem jej pełnomocnika radcy prawnego K G. Poza tym zawiadamiający wskazał, że sposób w jaki radca prawny kontaktuje się z jego osobą odbiera jako próby szantażu z uwagi na kierowanie korespondencji na służbową skrzynkę mailową zawiadamiającego. Zawiadamiający wskazał, że zatrudniony jest w U Mi w K a przesyłana mu, oczerniająca jego osobę, korespondencja adresowana jest do Prezydenta Miasta K.

Na potwierdzenie powołanych w treści wniosku okoliczności faktycznych Zawiadamiający wniósł o dopuszczenie dowodu z dokumentów załączonych do wniosku w postaci wezwań do zapłaty oraz korespondencji i mailowej.

Powyższe zawiadomienie zostało uzupełnione pismem z dnia 17 października 2022 roku (data wpływu do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach 28 października 2022 roku). W piśmie tym Zawiadamiający wytoczył kolejne zarzuty dotyczące zachowania radcy prawnego R Ż m.in. w postaci grożenia wszczęciem postępowań karnych, dyscyplinarnych oraz służbowych, gróźb w zakresie zawiadomienia organów administracji publicznej, wypowiedzenia negatywnych opinii o czynnościach innego radcy prawnego, wielokrotnego kontaktowania się przez radcy prawnego z Zarządem i Zarządcą W oraz pracownikami Zarządcy z pominięciem ustanowionego w sprawie pełnomocnika w osobie radcy prawnego. Do pisma dołączone zostały wydruki korespondencji mailowej.

Rzecznik Dyscypliny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach pismami z dnia 16 września 2022 roku oraz 03 listopada 2022 roku zwrócił się do radcy prawnego R: Ż o złożenie na piśmie wyjaśnień oraz dokumentów na poparcie swoich twierdzeń zakreślając termin 7 dni od daty otrzymania wskazanego pisma.

Radca prawny R. . . . . w swoich wyjaśnieniach datowanych na dzień 03 listopada 2022 roku wskazał: na niezasadność skargi. Radca prawny wyjaśnił, że jego zachowanie zgodne było z Kodeksem Etyki Radcy Prawnego, bowiem w wyniku podjętych działań nie doszło do eskalacji konfliktu i doszło do podpisania porozumienia oraz jego realizacji.

Pismem z dnia 28 listopada 2022 roku radca prawny R. . . . . złożył obszerną odpowiedź na obydwie zawiadomienia złożone przez Pana R. . . . . i P. . . . . Radca prawny opisał w swoich wyjaśnieniach stan faktyczny sprawy podając, że reprezentował Pana T. . . . . Pc . . . . . wykonawcę prac remontowych w obrębie bloków należących do W. . . . . / Mi . . . . . B . . . . . przy ul. Cl . . . . . 20 i 22 we W. . . . . Spór Pana T. . . . . Pc . . . . . i W. . . . . M . . . . . j dotyczył niewywalczenia się z umowy i nieuiszczenia całego należnego Wykonawcy wynagrodzenia. Radca prawny wskazał, że jego działania skupiły się na zażegnaniu konfliktu, zgodnie z etyką zawodową i niedopuszczeniu do powstania sporu na drodze sądowej. Dalsze procedowanie stanu faktycznego musiałyby bowiem polegać na złożeniu doniesienia do Prokuratury w zakresie zatrzymania znacznej kwoty pieniężnej, co z pewnością uderzyłoby w Pana R. . . . . P. . . . . jako urzędnika. Nadto w ocenie radcy prawnego konieczne stałoby się działanie na podstawie ustawy Ordynacja Podatkowa. Ponadto radca prawny wyjaśnił, że kierował pisma do Pana R. . . . . P. . . . . ponieważ jest urzędnikiem publicznym i każde jego zachowanie poza urzędem musi spełniać znamiona rzetelności. Radca prawny przyznał, że napisał do Pana R. . . . . i P. . . . . , że może zwrócić się do Prezydenta K. . . . . , gdy urzędnik złamie zasady którym ślubował. W dalszej części wyjaśnień radca prawny określił działania pełnomocnika Wspólnoty radcy prawnego K. . . . . G. . . . . jako przekroczenie zasad etyki. Radca prawny podał, że starał się swoim zachowaniem skierować sprawy w kierunku wyjaśnienia zarządowi - R. . . . . P. . . . . i, że upór w kierunku braku zapłaty za roboty wykonane i odebrane stanowi element nacisku a radca prawny R. . . . . Ż. . . . . nie zgadzał się z takim postępowaniem. Radca prawny wskazał, że jego zachowanie miało służyć zamknięciu sprawy na drodze pozasądowej, co w efekcie nastąpiło. Nadto radca prawny wyjaśnił odnośnie skierowania pisma do

Prezydenta, że zarówno Pan R... P... jak i Kr... G... nie pozostawili wiele możliwości manewru.

Do wyjaśnień został dołączony szereg dokumentów w postaci umowy, faktur, pisma z dnia 21 marca 2022 roku, 21 czerwca 2022 roku oraz 29 grudnia 2021 roku a także wydruki korespondencji i mailowej stron.

Pismem z dnia 26 stycznia 2023 roku radca prawny O... Ł... i dokonał zgłoszenia do udziału w sprawie w charakterze pełnomocnika pokrzywdzonego R... P... przedkładając stosowne pełnomocnictwo wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej.

Postanowieniem z dnia 1 lutego 2023 roku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wszczął dochodzenie w sprawie naruszenia przez radcy prawnego R... Ż... art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1 art. 12, art. 13, art. 38 ust. 1 i 2 i 5 oraz art. 50 ust. I, art. 51 i art. 52 ust. 3 i 58 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 roku w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Czynności procesowe z udziałem radcy prawnego możliwe były do przeprowadzenia dopiero w dniu 17 stycznia 2024 roku.

Radca prawny podczas posiedzenia w dniu 17 stycznia 2024 roku złożył obszerne wyjaśnienia. Radca prawny wyjaśnił, że nie uważa iż groził skierowaniem sprawy do Prokuratury a jedynie o takiej możliwości informował. Nadto działania radcy nie miały na celu oczernienia Pana P... a jedynie chciał pomóc Panu P... Obwiniony wskazał, że w zaistniałej sytuacji czuje się wykorzystany również w kwestii swojego wynagrodzenia. Przyznał również ze kontaktował się z Panem R... P... po otrzymaniu zawiadomienie z Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach w celu ustalenia czy rzeczywiście skarga została złożona ponieważ sam rozważał złożenie skargi na Pana P... do Prezydenta. Radca prawny podczas przesłuchania złożył wnioski o przesłuchanie świadka Pana Ł... K... Pismem z dnia 02 lutego 2024 roku Pan Ł... K... został wezwany do osobistego stawiennictwa w celu przesłuchania w charakterze świadka. Czynność zaplanowana

zestala na dzien 29 lutego 2024 roku godz. 9:00. Świadek nie stawil się z powodu braku skutecznego dostarczenia wezwania - zwrot korespondencji niepodjętej w terminie.

W dniu 12 marca 2024r. roku Zastępcza Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP wniosła do OSD wnioski o ukaranie Obwinionego i wymierzenie mu za I czyn kary nagany, za II i III czyn kar pieniężnych w wysokości półtorakrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia czynu każda, za czyny z pkt. IV- VI kar nagany.

W dniu rozprawy stawil się Obwiniony i wskazał, że wnosi o ograniczenie wniosku o ukaranie jedynie do osoby Ra i P .

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Kielcach po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 lipca 2024 r. i przeprowadzeniu postępowania dowodowego doszedł do przekonania, że zarzuty postawione Obwinionemu we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego są zasadne i znajdują oparcie w materiale dowodowym zebranym w sprawie. Sąd podzielił pogląd Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, że okoliczności popełnienia przewinień nie budzą wątpliwości. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach na rozprawie przeprowadził przewód dowodowy. W szczególności opierając się o dowody z dokumentów – korespondencji dołączonej do zawiadomienia o możliwości popełnienia deliktu dyscyplinarnego oraz twierdzeniach Pokrzywdzonego złożonych w toku postępowania przygotowawczego poddał ocenie sytuacje, w których doszło do naruszenia zasad wyrażonych w Kodeksie Etyki. Powyższe dowody były spójne i rzeczowe, co znalazło potwierdzenie w zebranym materiale dowodowym. Obwiniony nie podważał powyższych dowodów, złożył wyjaśnienia w toku postępowania w których nie uznał swojej winy i wskazywał, że podjęte działania doprowadziły do zawarcia ugody i były zgodne z Kodeksem etyki Radcy Prawnego.

Na podstawie całokształtu zebranych dowodów Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Izby Radców Prawnych w Kielcach uznał obwinionego radcę prawnego Ra . Ż za winnego popełnienia deliktów dyscyplinarnych opisanych w :

1. art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, oraz art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
2. art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, art. 12 oraz art. 38 ust. 1 ust. 5 i 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
3. naruszenia art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, 11, 12 oraz art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
4. tj. naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, 12 ust. 1 i 3 oraz art. 38 ust. 1 oraz art. 48 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
5. tj. naruszenie art. art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 51 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
6. naruszenie art. art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 13, 50 ust. 1, 52 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

Powyższa regulacja ta w sposób jednoznaczny przesądza, że wykonując czynności zawodowe, radca prawny może w sposób swobodny dobierać treść i formy wypowiedzi, byleby nie przekraczać granic wyznaczonych w tym przepisie. Należy przy tym mieć na względzie, że nie można wolności słowa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, utożsamiać z konstytucyjną wolnością słowa, gwarantowaną każdemu jako wolność osobista w art. 54 Konstytucji RP. Radca prawny reprezentując mandanta w postępowaniu sądowym, nie realizuje bowiem własnej woli osobistej, ale wykonuje czynności zawodowe. Przysługująca radcy prawnemu wolność słowa i pisma przy wykonywaniu czynności zawodowych wynika ze specyfiki zawodu zaufania publicznego, jakim jest zawód radcy prawnego. Ta wolność słowa i pisma w związku z wykonywaniem zawodu, oznacza, że radca prawny może w sferze komunikacji podejmować wszelkie czynności zmierzające do realizacji lub ochrony powierzonych mu praw i obowiązków innych osób. Działania te nie mogą jednak wykraczać poza granice wyznaczone przez przepisy prawa i rzeczową potrzebę. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Izby Radców Prawnych w Kielcach przyjmuje, iż rzeczowa potrzeba to tylko takie działanie lub zestaw działań związanych z wykonywaniem zawodu, które w

danych okolicznościach są konieczne i niezbędne dla skutecznego chronienia powierzonego radcy prawnemu interesu klienta, zgodnie z zasadami profesjonalnego udzielania pomocy prawnej przez reprezentanta zawodu zaufania publicznego. W ocenie tutejszego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Izby Radców Prawnych w Kielcach postępowanie radcy prawnego R. Ż. bezspornie przekroczyło te granice. Radca prawny wykonując czynności zawodowe zobowiązany jest do ponadprzeciętnej i profesjonalnej dbałości o kulturę słowa oraz w sposób który nie godziłby w dobra osobiste innych osób.

W odniesieniu do deliktu polegającego na wypowiadaniu negatywnych opinii na temat czynności zawodowych innego radcy prawnego zauważyć należy, że zasada lojalności wobec innych radców prawnych została ujęta w kodeksie Etyki. Zgodnie z art. 32 radca prawny obowiązany jest przestrzegać lojalności i koleżeństwa wobec wszystkich członków samorządu, w myśl art. 38 niedopuszczalne jest wypowiadanie przez radcę prawnego wobec osób trzecich negatywnej opinii o pracy zawodowej innego radcy prawnego z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Zgodnie z ust. 3 wydanie negatywnej opinii o pracy innego radcy możliwe jest tylko, gdy potrzeba jej wydania albo obowiązek wynika z zadań lub uprawnień służbowych bądź samorządowych.

Z przytoczonych powyższej przepisów wynika bezwzględny zakaz negatywnego wypowiadania się o pracy innych radców prawnych. Jak słusznie podkreśla A. Woroniecka w komentarzu do ustawy wzajemne zarzuty radców prawnych dotyczące wykonywania zawodu powinny być rozstrzygane bez publicznej debaty i służyć wyeliminowaniu uchybień i godnemu wykonywaniu zawodu, co leży w interesie wszystkich członków samorządu.(...) Zakaz dotyczy zarówno aspektu merytorycznego, jak i etycznego. Swoje zastrzeżenia dotyczące aspektu merytorycznego radca prawny może zgłosić w skardze do samorządu. [A. Woroniecka, Kodeks Etyki Radcy Prawnego Komentarz, C.H. Beck 2016, s. 301]. Relacje wzajemne członków tej wspólnoty trafnie określa Kodeks, zgodnie z którym duch wspólnoty zawodowej wymaga podstawy zaufania i współpracy pomiędzy prawnikami dla korzyści ich klientów i w celu uniknięcia niepotrzebnych sporów oraz innego szkodliwego zachowania dla ich zawodowej reputacji. Radca prawny, będąc zawodem zaufania publicznego,

zobowiązany jest dochowac nałożone na niego obowiązku przy wykonywaniu zawodu. Radca prawny składając ślubowanie zobowiązuje się nie tylko do przestrzegania norm prawnych, ale także do przestrzegania norm moralnych i etycznych.

Powyższe łączy się ściśle z zarzutem kontaktowania się przez Obwinionego bezpośrednio ze Ws [imię] M [imię] B [imię], bądź z Zarządcą W [imię] z pominięciem ustanowionego pełnomocnika, mimo iż Obwiniony doskonale wiedział, że w/w osoby nie życzą sobie takiego kontaktu. Zgodnie z ustanowioną w art. 51 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego zasadą etyki, tzw. regułą lojalności, radcy prawnemu nie wolno porozumiewać się z przeciwnikiem klienta z pominięciem jego pełnomocnika lub obrońcy będącego radcą prawnym albo osobą, z którą radca prawny na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód, chyba że zostało to uzgodnione z tym pełnomocnikiem lub obrońcą. Obwiniony radca prawny, wbrew tak zapisanej zasadzie etyki, porozumiewał się bezpośrednio z przeciwnikiem swojego klienta z pominięciem jego pełnomocnika radcy prawnego K [imię] i G [imię] i spełniającego kryteria osoby, z którą radca prawny na podstawie przepisów prawa może wspólnie wykonywać zawód. Powyższe zachowanie zostało przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznane za poważne naruszenie zasady lojalności wyrażonej w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że radca prawny R [imię] Ż [imię] dopuścił się wszystkich zarzuconych mu deliktów dyscyplinarnych. Formułując korespondencję przekraczał granice wolności słowa i rzeczowej potrzeby, nie zachowywał umiaru i taktu, nadto groził spowodowaniem wszczęcia postępowań w tym karnych, karnoskarbowych i dyscyplinarnych zarówno przeciwko W [imię] B [imię] przy ul. Bc [imię] Ch [imię] w W [imię] jak i Zarządcy W [imię]. Nadto wielokrotnie kierował korespondencję z pominięciem ustanowionego pełnomocnika. Dodatkowo już po złożeniu przez Pokrzywdzonego skargi, radca prawny R [imię] Ż [imię] nie zaniechał podejmowanych działań, nadal kierował korespondencję do Pokrzywdzonego w której groził mu spowodowaniem postępowania dyscyplinarnego, co w ocenie Sądu mogło być odebrane jako szantaż przez Pokrzywdzonego.

Wobec tego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Izby Radców Prawnych w Kielcach jednoznacznie uznał iż radcy prawnemu R. Z. należy przypisać odpowiedzialność za te zarzucane przez Rzecznika delikty dyscyplinarne.

Za powyższe przewinienia dyscyplinarne orzeczono wobec radcy prawnego R. Z. w punkcie I, IV, V i VI orzeczenia kary dyscyplinarne nagany, co w konsekwencji w oparciu o art. z art. 65¹ ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 ustawy o radcach prawnych skutkuje orzeczeniem łącznej kary nagany, która jest karą dyscyplinarną adekwatną do rodzaju i skali naruszenia. Za przewinienia dyscyplinarne w punkcie II i III orzeczenia kary pieniężne w wysokości półtorakrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie orzekania tj. 4515 zł co w oparciu o art. 11 z art. 65¹ ust. 1 i ust. 2 pkt. 2 i 3 ustawy o radcach prawnych skutkuje orzeczeniem kary łącznej kary pieniężnej w wysokości 9030 zł. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że kara łączna wyrażona jako suma kar jednostkowych jest karą odpowiednią do stopnia zawinienia Obwinionego. Sąd nie dopatrzył się okoliczności łagodzących, nie podzielił również poglądu jakoby sprawę należało ograniczyć jedynie do osoby pokrzywdzonego. Wymierzając wskazane kary Sąd brał pod uwagę następujące okoliczności:

1. jako okoliczności obciążające Sąd przyjął niekwestionowany w niniejszej sprawie materiał dowodowy zarówno w postaci dowodów z dokumentów zaliczanych w poczet materiału dowodowego jak i wyjaśnienia złożone przez obwinionego a także zeznania Pokrzywdzonego.
2. Jako okoliczności obciążające Sąd uznał uporczywe kierowanie korespondencji do przeciwnika reprezentowanego Mocodawcy z pominięciem ustanowionego pełnomocnika, mimo iż radca prawny otrzymywał informację iż w/w osoby nie życzą sobie kontaktu z nim.
3. Jako okoliczność obciążającą Sąd uznał pozbawione jakiegokolwiek krytycyzmu co do podejmowanych działań wyjaśnienia złożone przez Obwinionego. Nieprzyznawanie się Obwinionego do popełnienia zarzucanych deliktów dyscyplinarnych, mimo obciążających dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach postępowania.

4. Jako okoliczności obciążające Sąd uznał również zachowanie Obwinionego po złożeniu skargi i dalsze wysyłanie korespondencji zawierających groźby spowodowania wszczęcia przeciw Pokrzywdzonemu postępowania dyscyplinarnego.
5. Wreszcie jako okoliczności obciążające Sąd uznał uprzednią karalność Obwinionego za delikty dyscyplinarne wyczerpujące znamiona czynów zarzuconych w pkt. II i III wniosku o ukaranie w sprawie OSD 102/XI/2022, które to orzeczenie jest prawomocne w dacie orzekania

W sprawie kosztów postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych zgodnie, z którymi zryczałtowane koszty postępowania ponosi Obwiniony, jeżeli został skazany. Ustalając wysokość tych kosztów Sąd uwzględnił charakter sprawy i związany z tym nakład czasu pracy organów dyscyplinarnych i ustalił koszty na poziomie odpowiednim umiarkowanym, w proporcji do zaangażowania.

Sędzia:

Przewodniczący:
Dorota Nadolna-Janińska

Sędzia:

Pouczenie:

Na podstawie art.70⁴ ustawy z dnia 6 lipca 1989r. o radcach prawnych, od niniejszego orzeczenia przysługuje stronom prawo odwołania w terminie 14 dni od daty doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Radców Prawnych w Warszawie, za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach, ul. Przecznicza 6 lok 4.

Zarządzenie:

odpis orzeczenia doręczyć:

1. Ministrowi Sprawiedliwość, Departament Zawodów Prawniczych, Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa;
2. Radzie OIRP w Kielcach;
3. Rzecznikowi Dyscyplinarnemu OIRP w Kielcach;
4. Pełnomocnikowi pokrzywdzonego Os. i Łc. na adres K. Radców Prawnych C. w
5. Obwinionemu radcy prawnemu R. Ż.
6. a/a.

Dorota Nadolna-Jasnińska

ORZECZENIE
z dnia 29 października 2024 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: S WSD Leszek Korczak
Sędziowie: S WSD Daniela Sosin
S WSD Dariusz Smejda /sprawozdawca/

Protokolant: Barbara Sarnowska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Dariusza Drozdowskiego

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2024 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego R
Ż , wpisanego na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę Okręgowej Izby Radców
Prawnych w Kielcach, pod nr KL- 5, obwinionego o:

- 1) popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 i art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1 oraz art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,
- 2) popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, art. 12 oraz art. 38 ust. 1, 5 i 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,
- 3) popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 i art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11, art. 12 oraz art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,
- 4) popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 12 ust. 1 i 3, art. 38 ust. 1 oraz art. 48 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

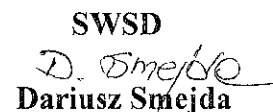
- 5) popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 51 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,
- 6) popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 13, art. 50 ust. 1 oraz art. 52 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,
- na skutek odwołania wniesionego przez obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Kielcach z dnia 9 lipca 2024 r., wydanego w sprawie o sygn. akt: OSD 138/XI/24,

orzeka:

- I. zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że z podstawy prawnej pkt I i III orzeczenia, eliminuje art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych;
- II. w pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie utrzymuje w mocy;
- III. zasądza od obwinionego koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej wysokości 2.500 (słownie: dwa tysiące pięćset złotych) zł płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

SWSD
Daniela Sosin

SWSD
Leszek Korczak

SWSD
Dariusz Smejda

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach wniosła o ukaranie obwinionego radcy prawnego R. Ż., wpisanego na listę prowadzoną przez Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach pod nr KL- , obwinionego o to, że:

1. w okresie od 29 grudnia 2021 r. do 14 listopada 2022 r. przekroczył granice wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą kierując w swoich pismach, sporządzanych jako pełnomocnik Pana T. P. o prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „P. T. P.” datowanych na dzień 29 grudnia 2021- skierowanym do Re. a- N. sp. z o.o. oraz pismach z dnia 21 marca 2022 roku, 21 czerwca 2022 roku Skierowanych do W. M. B. przy ul. B. C. w W., a nadto w korespondencji mailowej kierowanej do Pana R. P. z dnia 12 października 2022 roku, 14 października 2022 roku oraz 14 listopada 2022 roku, groźby spowodowania wszczęcia postępowania karnego przeciwko członkom zarządu W. M. B. przy ul. B. C. w W. jak również wszczęcia i dyscyplinarnego wobec Pana R. P. oraz radcy prawnego K. G. tj. naruszenia art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, oraz art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 roku w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

2. w okresie od 21 marca 2021 r. do 14 listopada 2022 r. nie zachował umiaru i taktu a także przekroczył granicę rzeczowej potrzeby kierując do Pana R. P. w korespondencji mailowej kierowanej do Pana R. a P. z dnia 12 października 2022 roku, 14 października 2022 r. groźby zwrócenia się do organów administracji publicznej oraz w korespondencji z dnia 25 sierpnia 2022 r. do Prezydenta Miasta K. cyt. „ Klient jest zdeterminowany aby dotrzeć do Pana Ma. , bowiem uważa że jest to jedyna droga do reasumpcji Pana myślenia”, jak również określania zachowania Pana R. P. jako „niezgodnego z prawem”, „nieetycznego” oraz użycia w w/w korespondencji określenia osoby Pana R. P. jako „łękliwego” a nadto kierowania dużej ilości korespondencji mailowej do Pana R. P. mimo wcześniejszych wskazań w/w osoby co do braku chęci kontaktu z radcą prawnym R. Ż. tj. naruszenia art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 ust. 1, art. 12 oraz art. 38 ust. 1 ust. 5 i 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

332

3. w dniu 12 października 2022 r. dopuścił się przekroczenia granic wolności słowa i pisma ponad rzeczową potrzebę kierując do Pana R. P. groźbę wszczęcia postępowania dyscyplinarnego – służbowego z uwagi na wniesiona przez w/w osobę skargę do OIRP cyt. „chciałbym uzyskać informacje od Pana czy wnosił Pan skargę do OIRP. Jeżeli to się zdarzyło, to również muszę wnieść swoją do przełożonego”, tj. naruszenia art. 11 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, 11, 12 oraz art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

4. naruszył obowiązek sumiennego i starannego wykonywania czynności zawodowych z uwzględnieniem profesjonalnego charakteru podejmowanych działań oraz nie zachował umiaru i taktu w wypowiedziach a także powściągliwości w okazywaniu osobistego stosunku do strony przeciwnej w korespondencji mailowej z dnia 14 października 2022 r. uznając toczącą się między Ws. i M. i B. w przy ul. B. i C. w W. a Panem K. jako osobistą, tj. naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w zw. z art. 6, 12 ust. 1 i 3 oraz art. 38 ust. 1 oraz art. 48 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

5. wielokrotnie kontaktował się bezpośrednio z Zarządem Ws. i M. B. przy ul. B. i C. w W. oraz z Zarządcą Ws. y a także pracownikami zarządcy Wspólnoty z pominięciem ustanowionego w sprawie pełnomocnika w osobie radcy prawnego K. G. j. naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 51 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

6. wypowiadał negatywne opinie w obecności osób trzecich o czynnościach zawodowych innego radcy prawnego – pełnomocnika W. i M. j B. w przy ulicy B. i C. w Wi. oraz przekroczył wolność słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą w postaci określenia w mailu z dnia 10 marca 2022 r. kierowanym do Pani M. M. c – K. i R. N sp. z o.o. sformułowania cyt. „to co robi mecenas oraz Ws. i jest bardzo niepoważne” oraz w korespondencji mailowej z dnia 14 października 2022 roku sformułowań w zakresie nieetycznego zachowania tj. naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 13, 50 ust. 1, 52 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Następnie orzeczeniem z dnia 9 lipca 2024 r., sygn. akt: OSD 138/XI/24, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Kielcach uznał obwinionego winnym zarzucanego mu w punkcie 1. wniosku o ukaranie czynu i za czyn ten wymierzył mu karę nagany (pkt I. orzeczenia), uznał obwinionego winnym zarzucanego mu w punkcie 2. wniosku o ukaranie czynu i za czyn ten wymierzył mu karę pieniężną w wysokości 4.515 zł (pkt II. orzeczenia), uznał obwinionego winnym zarzucanego mu w punkcie 3. wniosku o ukaranie czynu i za czyn ten wymierzył mu karę pieniężną w wysokości 4.515 zł (pkt III. orzeczenia), uznał obwinionego winnym zarzucanego mu w punkcie 4. wniosku o ukaranie czynu i za czyn ten wymierzył mu karę

nagany (pkt IV. orzeczenia), uznał obwinionego winnym zarzucanego mu w punkcie 5. wniosku o ukaranie czynu i za czyn ten wymierzył mu karę nagany (pkt V. orzeczenia), uznał obwinionego winnym zarzucanego mu w punkcie 6. wniosku o ukaranie czynu i za czyn ten wymierzył mu karę nagany (pkt VI. orzeczenia). Następnie OSD wymierzone jednostkowe kary nagany połączył i wymierzył obwinionemu karę łączną nagany (pkt VII. orzeczenia). Na podstawie art. 65¹ ust. 1 ustawy o radcach prawnych kary orzeczone w pkt II. i III. OSD połączył w ten sposób, że orzekł jako karę łączną karę pieniężną w wysokości 9.030 zł (pkt VIII. orzeczenia). Jednocześnie Sąd I instancji obciążył obwinionego kosztami postępowania dyscyplinarnego w wysokości 3.000 zł (pkt IX. orzeczenia).

Od powyższego orzeczenia, wskazując błędną sygnaturę sprawy (O ...) w ustawowym terminie, odwołanie na korzyść wniósł obwiniony, zaskarżając je w całości, zarzucając orzeczeniu:

„I. Naruszenia prawa procesowego i materialnego Art. 235 (2) § 1 i 2 KPC, art. 233 § 1 KPC, art. 232 KPC, art. 328 KPC w zw. z art., 11 ust. 1 art. 64 ust. 1, art., 65 ust. 1 pkt 2) i 3) ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11, art. 12, art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez wadliwą analizę materiału dowodowego i niewłaściwą subsumcję w zakresie treści Wyroku od pkt I do pkt VI. Przyjęcie przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nieprawidłowych założeń do rozstrzygnięcia, uznanie pokrzywdzenia podmiotów, które nie wnosiły skargi w sprawie, nieprawidłowego rozszerzenia przez Rzecznika Dyscyplinarnego kręgu pokrzywdzonych, tak więc rozszerzenia zarzutów i nie uzasadnienie tego przez Sąd, co do zasady, formy, treści, konkluzji.

II. Naruszenia prawa procesowego i materialnego Art. 235 (2) § 1 i 2 KPC, art. 233 § 1 KPC, art. 232 KPC, art. 328 KPC w zw. z art., 11 ust. 1 art. 64 ust. 1, art., 65 ust. 1 pkt 2) i 3) ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11, art. 12, art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez pominięcie zeznań świadka Ł1 a K co miało istotny wpływ na wynik sprawy oraz przeprowadzenie analizy sprawy, również orzeczenie rodzaju kary. Sąd pominął również uzasadnienie, co do pominięcia istotnego materiału dowodowego.

III. Naruszenia prawa procesowego i materialnego art. 235(2) § 1 KPC w zw. z art. 233 § 1 kpc w zw. z art., 11 ust. 1, art. 64 ust. 1, art., 65 ust. 1 pkt 2) i 3) ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11, art. 12, art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego nie dokonanie analizy załączonych akt do sprawy, co miało wpływ na wynik sprawy.

IV. Naruszenie prawa procesowego i materialnego art. 316 § 1 i 2 KPC w zw. z art., 11 ust. 1, art. 64 ust. 1, art., 65 ust. 1 pkt 2) i 3) ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11, art. 12, art. 38 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

V. Naruszenie art. 65 ust. 1 pkt 2) i 3) w zakresie orzeczenia zbyt surowej kary, do rodzaju przewinień radcy prawnego.

VI. Określenie kosztów postępowania w kwocie maksymalnej, radca prawny nie przychylił się do: „długości trwania postępowania, rodzaju dowodów”.

334
KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH
WYŻSZY SĄD DYSCYPLINARNY
ul. Powązkowska 15
01-797 Warszawa

Wskazując na powyższe obwiniony wniósł o:

- „- zmianę zaskarżonego orzeczenia w całości sentencji i oddalenie oskarżenia w całości, również, co do kosztów postępowania;
- zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje”.

ewentualnie obwiniony wniósł o:

- „-uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, również, co do kosztów postępowania i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje”.

Ponadto obwiniony wniósł w odwołaniu o przesłuchanie świadka Ł i K na okoliczności:

„związane z przedstawionymi zarzutami w wyroku Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 9 lipca 2024 r., zatem:

rola Pana Ł i K w sprawie, wykonania umowy stanowiącej podstawę rozliczenia ze W Mi sytuacji materialnej i osobistej Pana T i P i wpływu jego sytuacji na podejmowane decyzje przez niego oraz radcę prawnego, zachowania Pana R i P na sposób postępowania radcy prawnego, sytuacji Klienta radcy prawnego oraz sposobu postępowania w sprawie radcy prawnego Kr i Gó sposobu postępowania radcy prawnego i przesłanek jego postępowania, zawarcia ugody — wpływu zachowania R i P radcy prawnego K i G i radcy prawnego R i P na czas zawarcia ugody oraz jej treści, kontaktów radcy prawnego z R i P i radcą prawnym K i G n, przyczyny tych kontaktów, przebiegu rozmów, skutków tych kontaktów na sytuację Pana T i P jako Klienta, stanowiska Ws i M i w sprawie oraz zarządcy W. Mi w stosunku do działań radcy prawnego Ra

Wskazując na powyższe zarzuty, odwołujący wniósł o uchylenie orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania OSD OIRP w Kielcach oraz „o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za dwie instancje”.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie ustalił i zważył, co następuje.

Zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach z dnia 9 lipca 2024 r., sygn. akt OSD 138/XI/24, wobec oczywistej bezzasadności odwołania, należało utrzymać w mocy.

330
KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH
WYŻSZY SĄD DISCYPLINARNY
ul. Powiśzewska 15
01-700 Warszawa

Na wstępie należy wskazać, że Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w całości podziela ustalenia, oceny, wnioski i uwagi ujęte w sposób wyczerpujący w uzasadnieniu orzeczenia Sądu I instancji. W szczególności uwzględnieniu wymagają rozważania Sądu I instancji dotyczące wymiaru kary.

Jednocześnie WSD podnosi, iż rozpoznanie odwołania następuje w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu - również w granicach podniesionych zarzutów (art. 433 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych). Druga kwestia formalna, to przepisy KERP, które winny być brane pod uwagę przy ocenie zachowania obwinionego. Zgodnie z § 2 uchwały Nr 1/2022 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 8 lipca 2022 r. w sprawie zmiany Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, do zdarzeń mających miejsce przed dniem wejścia w życie tej uchwały zastosowanie mają przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu dotychczasowym, a więc w kształcie obowiązującym do dnia 31 grudnia 2022 r. To one będą mieć w tej sprawie zastosowanie. Ponadto, jak stanowi art. 437 § 1 k.p.k., po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części. Po myśli art. 437 § 2 k.p.k. Sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny odniesie się poniżej do zarzutów odwołania podniesionych przez obwinionego. W niniejszej sprawie WSD uznaje, iż skoro w środku odwoławczym kwestionowane są przez obwinionego ustalenia faktyczne Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, ten zarzut ma pierwszeństwo. Wadliwe zastosowanie prawa materialnego byłoby bowiem wadą nie samoistną, lecz następstwem dokonania błędnych ustaleń faktycznych. Zarzut zaś obrazy prawa materialnego ma rację bytu wyłącznie wtedy, gdy wnoszący odwołanie nie kwestionuje treści poczynionych przez sąd I instancji ustaleń faktycznych. W ramach tego błędu mogą być podnoszone jedynie wady o charakterze błędów w subsumpcji lub wykładni prawa. Obwiniony zaskarżonemu orzeczeniu szeroko zarzucił błędy w ustaleniach faktycznych mające wpływ na jego treść, choć wskazana przez niego podstawa prawna oparta o przepisy Kodeksu postępowania cywilnego nie ma tutaj absolutnie zastosowania. Należy mieć na uwadze, że błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia to tzw. „błąd braku”, czyli wynikający z niepełności postępowania dowodowego, bądź też „błąd dowolności” będący następstwem przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (zob. wyrok SA we Wrocławiu

z dnia 06.02.2013 r., II AKa 395/12, LEX nr 1289604). Wszelkie zarzuty obwinionego w tej materii można zbiorczo sklasyfikować, jako zarzut błędu w ustaleniach faktycznych polegający na braku wskazania na jakich dowodach Sąd I instancji oparł się w zakresie ustaleń faktycznych oraz analizy poszczególnych dowodów, w szczególności jakim dowodom Sąd dał wiarę a jakim nie (naruszenie art. 424 w zw. z art. 410 k.p.k.), niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy oraz przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k).

Ze sformułowanymi zarzutami obwinionego nie sposób się jednak zgodzić, mają one wyłącznie charakter polemiki z orzeczeniem OSD. Sąd I instancji stan faktyczny ustalił w oparciu o cały materiał dowodowy, tj. zarówno znajdujące się w aktach sprawy dokumenty, których obwiniony nie kwestionował, jak i na zeznaniach pokrzywdzonego i obwinionego. Dokonując ich wszechstronnej oceny. Zgodnie z regułą wyrażoną w art. 7 k.p.k. Sąd winien kształtować swoje przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Ponadto art. 424 §1 i 2 k.p.k. stanowi, iż:

§ 1. Uzasadnienie powinno zawierać zwięźle:

- 1) wskazanie, jakie fakty sąd uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych;*
- 2) wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku.*

Sąd powinien wskazać w uzasadnieniu, jakie fakty uznaje za ustalone, na czym opiera poszczególne ustalenia i dlaczego nie uznaje dowodów przeciwnych, a następnie jakie wnioski wyprowadza z dokonanych ustaleń, Sąd I instancji temu zadaniu, w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, sprostał w sposób modelowy. Treść uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia ustala a posteriori proces myślowy, który przebiegał w czasie narady, poprzedzając wydanie przedmiotowego orzeczenia. Nie można uznać za zasadny pogląd, że sąd ma obowiązek rozważenia w uzasadnieniu wyroku wszystkich aspektów strony podmiotowej także wtedy, kiedy – uwzględniając realia sprawy – forma winy, a i postać zamiaru nie budzą żadnych wątpliwości (zob. post. SN z 23.7.2003 r., V KK 345/02, OSNwSK 2003, Nr 1, poz. 1637).

Analiza uzasadnienia bezsprzecznie wskazuje, że OSD OIRP w Kielcach ustalając podstawę faktyczną orzeczenia, na każde ustalenie powołał dowód, na podstawie którego czynił to ustalenie, zaś w żadnym razie nie ograniczył się do generalnego powołania wszystkich dowodów przeprowadzonych na rozprawie. Oczywiście w dalszej części uzasadnienia przeprowadził należycie analizę wszystkich zebranych dowodów (art. 410 k.p.k.) i podał przyczyny dania wiary tym dowodom, na których oparte zostały ustalenia faktyczne. Podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Wymóg, aby podstawę wyroku stanowił całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej (art. 410 k.p.k.), oznacza konieczność znajdowania się w polu uwagi sądu

937
w chwili rozstrzygnięcia wszystkich okoliczności. Zdaniem WSD, Sąd I Instancji, KRÓLEWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH
WYŻSZY SĄD DYSCYPLINARNY
ul. Powązkowska 15
01-797 Warszawa

Zarzut zaś naruszenia art. 7 k.p.k. wymaga wskazania przez odwołującego wad w dokonanej przez sąd ocenie konkretnych dowodów prowadzących do wniosku, iż ocena ta przekracza granice swobody, np. wtedy, gdy sąd, oceniając dowód, naruszy zasady logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego (zob. post. SN z 5.8.2003 r., III KK 11/03, OSNwSK 2003, Nr 1, poz. 1686; wyr. SN z 20.4.2004 r., V KK 352/03, OSProk. i Pr. 2004, Nr 7-8, poz. 6). Obwiniony w swoim odwołaniu takiemu wymogowi nie sprostał. Ponadto WSD wskazuje, że na ochronę z art. 7 k.p.k. może się powoływać tylko takie orzeczenie, oparte na swobodnej ocenie dowodów, które w sposób należyty i prawidłowy jest uzasadnione, z czym mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Zatem zarzut obwinionego w tym zakresie uznać należy za całkowicie chybiony.

Nie ulega żadnej wątpliwości, iż radca prawny nie może w swych zawodowych wystąpieniach grozić postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym, co wynika wprost z treści art. 38 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Za zachowanie naruszające wskazany zakaz, a co za tym idzie wyczerpujące znamiona przewinienia z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 38 ust. 2 KERP uznaje się przy tym każde przywołanie takiej ewentualności w ramach toczzonego sporu – ustne lub pisemne, w sposób bezpośredni lub zawołany, które wyrażone zostanie w formie wystarczająco czytelnego komunikatu dla bezstronnego, rozsądnego odbiorcy (zob. wyrok SN z 10.05.2012 r., sygn. SDI 9/12, LEX 1228690). Treść tego komunikatu musi być przy tym jednoznaczna, co do tego, że została w nim zawarta groźba zainicjowania postępowania karnego (zob. wyrok SN z 17.05.2018 r., sygn. SDI 5/18, LEX 2549263). Innymi słowy całokształt okoliczności sprawy towarzyszących wystosowaniu pisma lub wypowiedzeniu słów określonej treści w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego nie może co do tego pozostawiać jakichkolwiek wątpliwości. W pierwszym z tych przywołanych wyroków Sąd Najwyższy stwierdził dodatkowo, iż pojęcie groźby na gruncie przepisów deontologicznych ma znaczenie autonomiczne, zbliżone bardziej do zakazu uprawiania szantażu procesowego, niż normatywnego pojęcia groźby bezprawnej zawartej w art. 115 § 12 k.k., w związku z czym nie musi wypełniać ustawowych znamion występku stypizowanego w art. 190 § 1 k.k. Dla uznania zachowania za groźbę w tym ujęciu bez znaczenia pozostaje, to: - kto ma rację w sporze organicznym (głównym, przy rozstrzygnięciu którego udziela on pomocy prawnej) ani to, czy zachowanie przeciwnika procesowego istotnie wypełniało znamiona przestępstwa lub przewinienia dyscyplinarnego, którego wdrożenia groźba dotyczy; te ostatnie okoliczności mogą co najwyżej moderować stopień zawinienia, - kto miałby być zawiadamiającym - radca prawny, czy też reprezentowana przezeń strona. Uwzględniając w realiach niniejszej sprawy powyższe przesłanki definiujące groźbę z art. 38 ust. 2 KERP, nie sposób uznać, iż obwiniony - w kwestionowanych wystąpieniach zawodowych (pismach czy w wiadomościach e-mail) - nie sygnalizował pokrzywdzonemu oraz zarządowi W: M zamiaru podjęcia działań, mających spowodować

wszczęć przeciwko nim postępowania karnego, administracyjno-kontrolnego oraz skarbowego. Jest przy tym formalną odpowiedzią na brak dążenia do ugody w kwestii rozliczenia prac remontowo-budowlanych między kontrahentami, a więc zadośćuczynienia żądaniu zapłaty pozostałej, nieuregulowanej części należnego wynagrodzenia za wykonane świadczenie. Treść wystąpień w kontekście całości okoliczności sprawy jest zatem jasna, a intencja jego autora nie wzbudza żadnych wątpliwości. Wystarczy zestawzić ze sobą liczne, zawarte w pismach i wiadomościach e-mail sformułowania: „...wskazuję, iż mojemu Mocodawcy przysługuje także uprawnienie do skorzystania ze środków postępowania karnego, gdyż zaniechanie W. Mi zapłaty należnego wynagrodzenia za wykonane zlecenie, spełnia także znamiona czynu zabronionego w postaci oszustwa określonego w art. 286 § 1 k.k.”, „... spełnia to przesłanki możliwego czynu zabronionego. Mój Mocodawca w przypadku wniesienia doniesienia do Prokuratury zażąda poprzez Prokuraturę dostarczenia wszystkich dokumentów w sprawie, które są konieczne”, „...zostanie złożone doniesienie do Prokuratury oraz Urzędu Skarbowego na członków zarządu Wspólnoty”, „...informuję, iż odpowiednie wnioski, o których pisał Wykonawca zostały skierowane do odpowiednich organów”, „...Niezapłacenie Wykonawcy albo częściowe zapłacenie – za tym idą wnioski do Prokuratury na wszystkich członków zarządu W. Mi”, aby stwierdzić, iż wystąpienia te zawierały właśnie ową niedozwoloną groźbę i to wyrażoną wprost. Co więcej uprawnia do uznania - w świetle wspomnianych zasad i doświadczenia życiowego, iż taki jednoznaczny wniosek nie tylko pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k., ale nie koliduje z treścią art. 5 § 2 k.p.k. Jednocześnie nie jest to też tylko sucha informacja podpisana przez radcę prawnego, w której powiadamia on stronę przeciwną, że jego klient podjął decyzję (a nie, że rozważa jej podjęcie) o skierowaniu sprawy na drogę postępowania karnego (dyscyplinarnego). Intencję jej autora uwidacznia tu bowiem fakt, iż ostatecznie zawiadomienie o popełnieniu czynu zabronionego przez mandanta nie zostało złożone. W takiej sytuacji treść pism i wiadomości w żaden sposób nie może być uznana za li tylko suchą informację o określonym fakcie, lecz w istocie za próbę wywarcia nacisku na kontrahenta i zmuszenia go do zachowania w pożądanym przez mandanta kierunku, czyli in concreto – zaspokojenia spornego roszczenia. W kontekście realizacji znamion wskazanego przewinienia dyscyplinarnego, podkreślić również należy to, iż w świetle unormowań KERP, radca prawny w swoich wystąpieniach zobligowany jest do wstrzeźliwości, umiaru, współmierności i oględności w wypowiedziach, wobec wszystkich uczestników postępowania, tak aby nie uchybić godności zawodu. Nawet w razie niewłaściwego zachowania osób biorących udział w postępowaniu sądowym radca prawny powinien wykazać się opanowaniem i taktem. Korzystając przy wykonywaniu zawodu z wolności słowa i pisma, nie może bowiem przekraczać granic określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. O rzeczowej potrzebie przesądza uzasadniony interes strony, dla uznania za taki zasadnicze znaczenie mają realia sprawy – charakter i jej okoliczności, zwłaszcza zaś cel, dla osiągnięcia którego zostały użyte retoryczne słowne figury. Innymi słowy czy wypowiedź służyła właściwie rozumianemu interesowi klienta i osiągnięciu pożądanego skutku. Radca prawny powinien dążyć do tego by nawet w sytuacjach kolizyjnych, gdy działa się pod wpływem emocji - dobór słów był zawsze bardzo staranny i o ile to możliwe

nacechowany pewną elegancją. Pamiętać bowiem należy, iż wolność i swoboda wypowiedzi nie jest absolutna. Jej granice wyznaczają prawa i wolności innych uczestników procesu, w tym te wynikające z przepisów proceduralnych oraz materialnych. Zadaniem statuowanej wolności jest ochrona swobody i rzetelności wykonywania zawodu radcy prawnego. Nie należy jej jednak utożsamiać z wolnością wypowiedzi zagwarantowaną przez przepisy konstytucji - przyznającej każdemu wolność słowa - art. 54 Konstytucji RP. Wynika to z faktu, że radca prawny nie realizuje własnej wolności osobistej, ale wykonuje czynności zawodowe (por. wyrok SN z 27.09. 2012 r., sygn. akt SDI 24/12, LEX 1226771). Przywołane normy nakazują zatem ni mniej ni więcej tylko nakaz wysokiej dbałości o kulturę słowa i pisma. W realiach tej sprawy obwiniony mógł zatem i powinien zachować się inaczej. Uzewnętrznianie emocji, czy utożsamianie się ze stanowiskiem jednej ze stron, bez dokonania krytycznej oceny tej postawy, traktowanie jest zawsze jako przejaw zachowania nieprofesjonalnego, a przez to sprzecznego z zasadami etyki zawodowej. Nie można mylić pożądanego zaangażowania profesjonalnego i nawet wysoce energicznego podejmowania zgodnych z wiedzą fachową kroków na korzyść klienta, z bezkrytycznym zaangażowaniem emocjonalnym po jego stronie. Przeciwnie, im ostrzejszy stopień konfliktu interesów pomiędzy stroną reprezentowaną przez radcę prawnego a stroną przeciwną, tym staranniej fachowy reprezentant strony ważyć powinien swe słowa w mowie i piśmie i tym bardziej powinien dbać o zachowanie standardów etyki zawodowej, zarówno tych wynikających z przyjętych w tradycji zwyczajów korporacyjnych, jak i przede wszystkim tych, które są tak bezdyskusyjne, iż ujęte zostały w formie nakazów i zakazów zawartych w KERP. Przewinienie dyscyplinarne, które zostało zarzucone obwinionemu (naruszenie art. 38 KERP) należy do przewinień typu formalnego, tzn. wystarczy zaistnienie odpowiednich przesłanek dla jego bytu. WSD nie ma wątpliwości, że przesłanki te zaistniały i dlatego Sąd I instancji ukarał obwinionego. Wbrew twierdzeniom obwinionego zagrożenie postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym dotyczyć może wszystkich podmiotów, nie tylko stron postępowania, świadków, biegłych, sądu czy innych organów rozstrzygających, ale także osób, które nie uczestniczą w postępowaniu, jak też podmiotów zbiorowych. Ponadto, nie można mówić o tym, że orzekanie w tym względzie było pozbawione podstawy prawnej. Normy zawarte w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego zawsze powiązane są z odpowiednim przepisem ustawy o radcach prawnych i tak było również w tym przypadku. Nie ma zatem najmniejszej wątpliwości, iż obwiniony swoim zachowaniem zrealizował znamiona zarzuconych mu przewinień dyscyplinarnych. W takiej sytuacji, wbrew twierdzeniom obwinionego, że sądy korporacyjne nie mają prawa do recenzowania merytorycznych działań radcy prawnego, sądy te muszą bronić interesów pokrzywdzonego, jak również interesu publicznego, zwłaszcza, gdy działanie to wypełnienia znamiona przewinienia dyscyplinarnego. W tym stanie rzeczy zarzut obrazy prawa materialnego, mianowicie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 38 KERP uznać należy, za bezzasadny, albowiem z obrażą prawa materialnego mamy do czynienia w szczególności wówczas, gdy sąd prawidłowo ustalił stan faktyczny w sprawie, lecz popełnił błąd w procesie subsumpcji lub wykładni, co finalnie doprowadziło do uznania, że doszło do wyczerpania znamion innego czynu zabronionego niż tego, którego znamiona w istocie zostały przypisane. Inaczej mówiąc

dla możliwości podniesienia zarzutu obrazy prawa materialnego istotne jest przede wszystkim ustalenie, iż do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego „nie zastosowano odpowiedniego przepisu prawa materialnego albo zastosowano błędny”. WSD w związku z tym postanowił wyeliminować z podstawy prawnej punktów I. i III. zaskarżonego orzeczenia - art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych albowiem z opisu obydwu czynów nie wynika aby obwiniony dopuścił się zniewagi albo zniesławienia. Nadto takim błędem będzie również niezastosowanie przepisu, którego zastosowanie było obligatoryjne” (zob. postanowienie SN z 4.04. 2018 r., sygn. akt V KK 69/18, LEX 2488724). Zarzuty podniesione pod adresem orzeczenia sądu I instancji podlegają rozważeniu przez sąd odwoławczy tylko w takim zakresie, w jakim jest to konieczne dla kontroli prawidłowości tegoż rozstrzygnięcia. Ich podstawę stanowią muszą szczególne przepisy regulujące postępowanie odwoławcze, poparte argumentacją artykułującą konkretne nieprawidłowości postępowania pierwszoinstancyjnego, czego ewidentnie zabrakło w przedmiotowym odwołaniu. Należy przypomnieć, iż stopień szczególności rozważań sądu odwoławczego jest wprost proporcjonalny do jakości oceny dokonanej przez Sąd I instancji. Jeżeli ta ocena jest wszechstronna, pełna, logiczna i wsparta zasadami doświadczenia życiowego, a więc odpowiada w pełni wymogom nałożonym przez reguły z art. 7 k.p.k. - co ma miejsce w przedmiotowej sprawie - to wówczas Sąd odwoławczy proporcjonalnie zwolniony jest od drobiazgowego odnoszenia się do zarzutów środka odwoławczego, kwestionujących w rzeczywistości taką ocenę. Wspomniany wyżej brak wskazania konkretnych błędów w ocenie - natury faktycznej (niezgodności z treścią dowodu, pominięcia pewnych dowodów) lub logicznej (błędności rozumowania i wnioskowania), bądź sprzeczności z doświadczeniem życiowym lub wskazaniem wiedzy, pozbawia te zarzuty jakiegokolwiek racjonalności i możliwości ich weryfikacji. Jednocześnie nadaje im charakter polemiczny, który powoduje, iż jako takie nie mogą wzruszyć ochrony przysługującej tej ocenie w ramach art. 7 k.p.k. W tym kontekście zauważyć należy, iż odwołanie nie zawiera jakiegokolwiek konkretnego zarzutu świadczącego o błędach w rozumowaniu sądu I instancji, mimo iż to w błędnej ocenie stanu faktycznego, a nawet w ogóle w błędnych ustaleniach stanu faktycznego dokonanych przez sąd a quo, upatruje głównego źródła wadliwości rozstrzygnięcia. Skarżący nie dopełnił także obowiązku wykazania rangi uchybienia, czyli istotności jego wpływu na treść orzeczenia. A taki wpływ mają tylko te, naruszające w takim stopniu standardy rzetelności procesu, które wykluczają jego proceduralną sprawiedliwość lub te, których niewystąpienie warunkowałoby odmienną treść orzeczenia.

Kolejny zarzut obwinionego dotyczący pominięcia przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka Łukasza Koczota przez OSD, także pozostaje w ocenie WSD niezasadny. Obwiniony pomija tutaj fakt, iż wezwanie zostało przesłane przez Sąd I instancji do świadka, który przesyłki nie podjął w terminie. OSD pominął zatem ten dowód uznając, że zeznania tego świadka nie mogły w żaden sposób wpłynąć na rezultat dyscyplinarnego wartościowania zachowania obwinionego przez pryzmat znamion rozpatrywanego przewinienia dyscyplinarnego. Wniosek zmierzał bowiem do udowodnienia okoliczności prawnie irrelevantnych. Z punktu widzenia podstaw tej odpowiedzialności bez znaczenia jest bowiem to, czy formułując rzeczzone groźby radca prawny

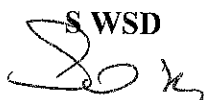
działał z własnej inicjatywy, jak i to, czy groźba ta miała oparcie w stanie faktycznym, a więc czy miał rację. Sąd zobowiązany jest do przeprowadzenia wszystkich istotnych dowodów, a nie wszystkich możliwych. Podzielając to stanowisko Wyższy Sąd Dyscyplinarny konsekwentnie nie widział konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego co do wniosku zgłoszonego w tym zakresie przez obwinionego w odwołaniu. W świetle postawionych zarzutów i dostatecznego wyjaśnienia faktów brak jest potrzeby prowadzenia postępowania w tym kierunku.

Rozstrzygając zasadność zarzutu odwołania dotyczącego „określenia kosztów postępowania w kwocie maksymalnej” Wyższy Sąd Dyscyplinarny podnosi, że w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia prawidłowo powołano się na art. 70⁶ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych -przewidujący ryczałtowy charakter kosztów postępowania dyscyplinarnego. Przy orzekaniu pominięto powołanie się na Uchwałę Nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego (dalej „uchwała kosztowa”) aczkolwiek w zaskarżonym orzeczeniu określono je prawidłowo. Zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 1) uchwały kosztowej w przypadku postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym lub Wyższym Sądem Dyscyplinarnym orzekającym jako sąd I instancji zryczałtowane koszty wynoszą od 500 do 5000 zł. W tym miejscu WSD wskazuje, że nawet gdy w orzeczeniu nie wskazuje się na przepis § 1 ust. 1 pkt 1) przywołanej uchwały kosztowej, z czym mamy do czynienia w niniejszej sprawie, nie powoduje to wadliwości orzeczenia ani też nie oznacza, że sąd nie wziął pod uwagę rzeczywistych kosztów postępowania dyscyplinarnego. OSD określając koszty postępowania pierwszo-instancyjnego na kwotę 3.000 zł (co mieści się w widełkach uchwały kosztowej: od 500 do 5000 zł), bezsprzecznie zastosował jej przepisy i wskazał w swym uzasadnieniu, iż „...Sąd uwzględnił charakter sprawy i związany z tym nakład czasu pracy organów dyscyplinarnych”. Na potwierdzenie tych faktów, w aktach sprawy znajduje się szczegółowe tabelaryczne wyliczenie kosztów postępowania obejmujące: ryczałt Rzecznika Dyscyplinarnego, ryczałt Sędziego Sprawozdawcy, ryczałty pozostałych dwóch Sędziów składu orzekającego, koszty korespondencji Rzecznika, koszty korespondencji Sądu, koszty administracyjne i wynagrodzenie Protokolanta. Zatem zarzut obwinionego i w tym zakresie uznać należy za całkowicie bezzasadny.

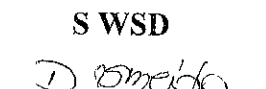
W zakresie istoty sprawy Okręgowy Sąd Dyscyplinarny poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które doprowadziły go do wniosku o sprawstwie i winie obwinionego. Sąd dokonując ustaleń faktycznych wziął pod uwagę cały zgromadzony materiał dowodowy, nie wykraczając poza ramy swobodnej oceny dowodów. Dokonana w zaskarżonym orzeczeniu ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego jest całościowa i nie nosi cech dowolności. Wbrew zarzutom skarżącego, ocena dowodów o charakterze osobowym jest prawidłowa i zasługuje na pełną akceptację WSD. Obwiniony dopuścił się czynów, za które prawidłowo wymierzone zostały mu kary: nagany i pieniężna w wymiarze łącznym. Rodzaj kar w ocenie WSD jest adekwatny do charakteru przewinień dyscyplinarnych a ich wysokość jest

uzasadniona okolicznościami sprawy oraz faktem działania obwinionego w warunkach recydywy – został on już bowiem prawomocnie ukarany dyscyplinarnie za delikty dyscyplinarne wyczerpujące znamiona czynów zarzuconych obwinionemu w pkt. II i III wniosku o ukaranie (sygn. akt: OSD 102/XI/2022). Istota przypisanych obwinionemu czynów sprowadzała się do przyjęcia przez Sąd I instancji, iż obwiniony przekroczył wolność słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą - grożąc pokrzywdzonemu i Z... i W... M: ... wszczęciem postępowania karnego, administracyjno-kontrolnego, skarbowego oraz służbowego, naruszył obowiązek rzetelnego i uczciwego wykonywania zawodu, godność zawodu, wymóg należytej staranności oraz dbałości o powagę urzędu, jego postępowanie sprzeczne było z zasadą lojalności i koleżeństwa wobec innego radcy prawnego jako członka samorządu, ponadto naruszył zasadę obiektywizmu i rzeczowości w wyrażaniu opinii o innym radcy prawnym i na końcu naruszył obowiązek ograniczenia kontaktu z przeciwnikiem. WSD podziela stanowisko Sądu I instancji, iż działanie obwinionego wypełniało dyspozycję popełnienia przewinień dyscyplinarnych określonych w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i 3, art. 13, art. 38 ust. 1, 2 i 6, art. 48, art. 50 ust. 1, art. 51 oraz art. 52 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Z uwagi na powyższe, Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie, na podstawie art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 437 § 1 k.p.k., utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie, czemu dano wyraz w pkt. I. orzeczenia, zasądzając w pkt. II. od obwinionego na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie kwotę 2.500,00 zł, na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o radcach prawnych w zw. z §1 ust. 1 pkt 2 oraz § 3 ust. 2 Uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych w Warszawie z dnia 20 marca 2015 r. (tekst jednolity określony uchwałą nr 621/XI/2022 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 14 czerwca 2022 r.) w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego stosując zakresły przez wskazaną uchwałą wymiar zryczałtowanych kosztów (od 1.000 zł do 3.000 zł).

S WSD

Daniela Sosin

S WSD

Leszek Korczak

S WSD

Dariusz Smejda